

Okruhy k maturitnej skúške z ekonomiky:

(Okrem Okruhov si pozrite Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z ekonomiky!)

- 1. Základné ekonomické pojmy, ekonómia, ekonomika**
Potreby, statky, vzácnosť, zákon vzácnosti. Ekonómia, ekonomika, mikroekonómia a makroekonómia, pozitívna a normatívna ekonómia, tieňová ekonomika. Krivka produkčných možností, alternatívne náklady, ekonomické zákony (zákon vzácnosti, zákon klesajúcich výnosov). Tri základné ekonomické otázky / problémy, ekonomické systémy (typy ekonomík).
- 2. Výrobné faktory**
Výrobné faktory: Pôda – charakteristika, cena pôdy, pozemková renta, nájomné. Práca – charakteristika, cena práce, pracovné sily, nezamestnanosť. Kapitál – charakteristika, klasifikácia, výnosnosť kapitálu, zisk, akumulácia kapitálu, investície (hrubé, čisté, obnovovacie).
- 3. Trh, trhový mechanizmus, konkurencia**
Pojem trh, úloha trhu, typy trhov, subjekty trhu. Pojem trhový mechanizmus, schéma trhového mechanizmu, nedostatky trhu, externality. Úloha štátu v trhovom hospodárstve. Konkurencia – podstata, význam, klasifikácia.
- 4. Trhy výrobných faktorov**
Pojem výrobné faktory. Trh pôdy- dopyt, krivka dopytu, ponuka, krivka ponuky, cena pôdy. Trh práce, dopyt po práci, krivka dopytu, ponuka, krivka ponuky, ceny práce – klasifikácia. Trh kapitálu – dopyt, krivka dopytu, ponuka, krivka ponuky, cena kapitálu.
- 5. Dopyt, ponuka, rovnováha na trhu.**
Dopyt. krivka dopytu, zákon dopytu, činitele pôsobiace na dopyt. Ponuka, krivka ponuky, zákon ponuky. Činitele pôsobiace na ponuku. Pohyb po krivke, posun krivky (D / S). Trhová cena, rovnováha dopytu a ponuky, rovnovážna cena.
- 6. Hospodárenie domácností (spotrebiteľov) a osobné financie**
Etapy komplexného kúpneho správania spotrebiteľa, ochrana spotrebiteľa, záručný a pozáručný servis, reklamácie tovaru, rodinný rozpočet, príjmy domácností, výdavky domácností, sporenie, investovanie úspor, splátky, lízing, úver, pôžička od nebankového subjektu, RPMN, vklady, poistenie, podielový (investičný) fond, penzijný fond
- 7. Podnikateľská činnosť**
Charakteristika podnikania, podnikateľ, fyzická a právnická osoba, obchodný register. Práva a povinnosti podnikov. Klasifikácia podnikov. Ekonomická samostatnosť a právna subjektivita podniku, ciele podnikania, podnikateľské riziko, okolie podniku (prostredie, vzťahy s okolím). zakladateľský rozpočet, podnikateľský plán
- 8. Formy podnikania v súlade s právnymi normami platnými v SR**
Živnosť, podmienky získania živnostenského oprávnenia. Osobné obchodné spoločnosti, kapitálové obchodné spoločnosti, družstvo, združenie, iné formy podnikov.
- 9. Podnik a jeho činnosť. Manažment a marketing podniku**
Podnik, ekonomická a právna subjektivita, schéma podniku, organizácia podniku, podnikové činnosti, životný cyklus podniku, ekonomické prostredie podniku.
Manažment - pojem, história manažmentu, typy manažérov, kompetencie. Klasifikácia manažmentu. Marketing - pojem. etapy práce, marketingový mix - 4P marketingu.

10. Majetok podniku, náklady, výnosy, hospodársky výsledok

Majetok a jeho členenie z rôznych hľadísk. Náklady a ich členenie, výnosy, popis hospodárskeho výsledku podnikania – zisk / strata, súvaha /bilancia, výkazy, ktoré zobrazujú hospodársky výsledok. Investovanie podniku - investície, ich delenie, dôvody investovania, možnosti.

11. Práca a personálna činnosť podniku

Práca, pracovná sila, mzda. Personálna činnosť podniku, základná právna norma, pracovný pomer, pracovná zmluva, skončenie pracovného pomeru. Úrad práce a jeho úloha. Odborové hnutie, úlohy odborov v podniku, kolektívne rokovania, kolektívna zmluva, tripartita.

12. Meranie výkonnosti národného hospodárstva

Ukazovatele výkonnosti národného hospodárstva - hrubý a čistý domáci produkt, hrubý čistý národný produkt, nominálny a reálny HDP, národný dôchodok, čisté ekonomické bohatstvo, index rozvoja človeka. Metódy merania výkonnosti NH – výdavková, dôchodková, produkčná.

13. Peniaze v trhovej ekonomike, finančný trh a finančné inštitúcie

Vznik a podstata peňazí, formy peňazí, funkcie peňazí, peňažné agregáty, kvantitatívna teória peňazí. Peňažný trh, dopyt, ponuka peňazí, krivky dopytu a ponuky peňazí. Typy finančných inštitúcií ich funkcie, činnosti.

16. Nezamestnanosť a inflácia

Štruktúra obyvateľstva vzhľadom na zamestnanosť, miera nezamestnanosti, typy nezamestnanosti, príčiny nezamestnanosti. Inflácia – podstata, cenová hladina, cenové indexy, miera inflácie, cenový deflátor, formy inflácie z rôznych hľadísk. Dôsledky inflácie. Phillipsova krivka.

17. Hospodárska politika. Obchodná a platobná bilancia. Fiškálna politika a monetárna politika, Daňový systém

Podstata, subjekty, ciele a nástroje hospodárskej politiky, čiastkové hospodárske politiky. Pojem obchodnej a platobnej bilancie, evidencia (účty).

Podstata, ciele, typy a nástroje fiškálnej politiky. Štátny rozpočet - príjmy a výdavky, daňová sústava. Štátny dlh, Lafferova krivka. Podstata, ciele, typy, priame a nepriame nástroje monetárnej politiky. Úlohy centrálnej banky. Daň, daňový systém, klasifikácia daní. Daň z príjmov fyzických a právnických osôb, DPH, spotrebné dane, majetkové dane.

18. Hospodársky cyklus, problémy ekonomického rastu

Hospodársky cyklus, fázy a ich charakteristika, klasifikácia. Meranie ekonomického rastu, problémy ekonomického rastu.

19. Medzinárodné ekonomické vzťahy. Medzinárodná ekonomická integrácia

Formy (úrovne) realizácie medzinárodných ekonomických vzťahov, ekonomická interdependencia, teória absolútnych výhod, teória komparatívnych výhod, typy obchodnej politiky. Stupne medzinárodnej integrácie. Európske integračné zoskupenia po 2. svetovej vojne, Európska únia - vývoj, inštitúcie, Európske združenie voľného obchodu (CEFTA), mimoeurópske integračné zoskupenia. Vstup Slovenska do EÚ.

20. Medzinárodná menová sústava

Vývoj menovej sústavy - bimetalizmus, monometalizmus, zlatý štandard a jeho podoby, Breton-woodsky menový systém. Kingstonské dohody. Európsky menový systém. Slovensko a Európsky menový systém, eurozóna.